

Institute for
Sustainable
Development

Project:
**Development of Renewable Energy Sources
while ensuring the environment and social consensus,
and conservation of the areas of the Natura 2000 Network**

Project implementation based on three principles:

- Full Transparency – all meetings in public
- Participation – no exclusions
- Based on scientific knowledge

Development of Renewable Energy Sources while ensuring the environment and social consensus, and conservation of the areas of the Natura 2000 Network

Project
Coordination

Project
Funding

Dialogue Group

Τεχνικός Σύμβουλος:

Development of Renewable Energy Sources while ensuring the environment and social consensus, and conservation of the areas of the Natura 2000 Network

Project Coordination

Project Funding

Development of Renewable Energy Sources while ensuring the environment and social consensus, and conservation of the areas of the Natura 2000 Network

Project
Coordination

Project
Funding

Development of Renewable Energy Sources while ensuring the environment and social consensus, and conservation of the areas of the Natura 2000 Network

Project
Coordination

Project
Funding

ΜΕΡΟΣ 2: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΠΕ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

A. Διαδικασία σχεδιασμού και αδειοδότησης - Εκτίμηση επιπτώσεων έργων ΑΠΕ

Οι επιπτώσεις των ΑΠΕ στα είδη και τους οικοτόπους που προστατεύονται ποικίλουν. Παρ' όλη την αυξανόμενη βασική γνώση, η εκτίμηση επιπτώσεων παραμένει συχνά πολύπλοκη. Ο Πίνακας 1 παρέχει μια επισκόπηση των τυπικών επιπτώσεων ανά κατηγορία ΑΠΕ σε ομάδες ειδών και τύπους οικοτόπων.

6. Παρακαλώ υποδείξτε κενά γνώσης στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Τυπικές επιπτώσεις κατηγοριών ΑΠΕ σε είδη και οικοτόπους (Κ: Φάση κατασκευής, Λ: Φάση λειτουργίας, Π: Φάση παύσης λειτουργίας και αποκατάστασης, -: Χωρίς εφαρμογή).

Παρακαλούμε σημειώστε τα κενά γνώσης με έντονα (**Bold**) τις υποεκτιμημένες επιπτώσεις με *ιταλικά (italics)* και τις υπερεκτιμημένες με *υπογράμμιση*. Π.χ. εάν πιστεύετε ότι χρειάζεται περισσότερη γνώση για τον κατακερματισμό ενδιαιτημάτων λόγω οδοποιίας και η επίπτωση σε ερπετά (πχ. χελώνες) είναι υποεκτιμημένη κατά τη φάση κατασκευής και κατά τη λειτουργία, θα πρέπει να το σημειώσετε στον πίνακα με **bold** και *italics*: ***Κατακερματισμός ενδιαιτημάτων (Κ, Λ)***.

ΑΠΕ	Ορνιθοπανίδα	Χειρότερα	Θαλάσ. θηλαστικά	Υπόλοιπη πανίδα	Τύποι οικοτόπων
Αιολική ενέργεια χερσαία	Απώλεια και υποβάθμιση ενδιαιτήματος (Κ) Διατάραξη και μετατόπιση (Κ,Λ,Π) Πρόσκρουση (Λ) Φραγμός ανάσχεσης (Λ)Θόρυβος (Κ,Λ,Π)	Βαροτραύμα (Λ) Φραγμός ανάσχεσης (Λ)	-	Καταστροφή ενδιαιτήματος (Κ) Κατακερματισμός ενδιαιτήματος (Κ,Λ) Διατάραξη (Κ)	Απώλεια και υποβάθμιση οικοτόπων (Κ) Διατάραξη οικοτόπου (Κ,Λ,Π)
Αιολική ενέργεια υπεράκτια	Απώλεια και υποβάθμιση ενδιαιτήματος (Κ) Διατάραξη και μετατόπιση (Κ,Λ,Π) Πρόσκρουση (Λ) Φραγμός ανάσχεσης (Λ)	Βαροτραύμα (Λ) Φραγμός ανάσχεσης (Λ)	Απώλεια και υποβάθμιση ενδιαιτήματος (Κ) Θόρυβος (Κ,Λ,Π) Φραγμός ανάσχεσης (Λ)	Μειωμένη όχληση (ζώνες αποκλεισμού αλιείας) που χρησιμεύουν ως τόποι ωοτοκίας και αναπαραγωγής για ψάρια και άλλων πηγών τροφής για θαλάσσια θηλαστικά και πουλιά (Λ)	Απώλεια και υποβάθμιση ενδιαιτήματος θαλασσίων οικοτόπων (Κ) Διατάραξη θαλάσσιων οικοτόπων (Κ,Λ,Π) Δημιουργία νέων θαλάσσιων οικοτόπων (Λ)
Ηλιακή ενέργεια χερσαία	Απώλεια & υποβάθμιση ενδιαιτήματος (Κ) Διατάραξη και μετατόπιση (Κ,Λ,Π) Πρόσκρουση (Λ) Κάψιμο (Singeing ¹) (Λ) Συμπύκνωση εδάφους (Λ) Μεταβολή μικροκλίματος (Λ)	Αύξηση διαθεσιμότητας ασπονδύλων (τροφή) (Λ)	-	Ηχητική διατάραξη και μετατόπιση ψαριών και άλλων πηγών τροφής για θαλάσσια θηλαστικά και πουλιά (Κ,Λ,Π) Επίδραση ηλεκτρομαγνητικών πεδίων σε μεταναστευτικά ψάρια (Λ)	Παράκτια απώλεια και υποβάθμιση ενδιαιτήματος (Κ) Διατάραξη παράκτιων οικοτόπων (Κ,Λ,Π)
Ηλιακή ενέργεια υπεράκτια	Απώλεια υποβάθμιση ενδιαιτήματος (Κ) Διατάραξη και μετατόπιση (Κ,Λ,Π) Πρόσκρουση (Λ) Φραγμός ανάσχεσης(Λ) Κάψιμο (Singeing) (Λ)				Απώλεια & υποβάθμιση θαλασσίων/ παράκτιων οικοτόπων (Κ) Διατάραξη θαλάσσιων/ παράκτιων οικοτόπων (Κ,Λ,Π) Δημιουργία νέων θαλασσίων οικοτόπων (Λ)
Γεωθερμική ενέργεια	Απώλεια και υποβάθμιση ενδιαιτήματος (Κ) Διατάραξη και μετατόπιση (Κ,Λ,Π)	Νυχτερινός φωτισμός	Απώλεια και υποβάθμιση ενδιαιτήματος (Κ) Ηχητική διατάραξη και μετατόπιση (Κ,Λ,Π)	Ρύπανση	Απώλεια/ υποβάθμιση οικοτόπων (Κ) Διατάραξη οικοτόπων (Κ,Λ,Π) Δημιουργία νέων οικοτόπων (Λ)

¹ Το κάψιμο (singeing) αφορά σε κάψιμο/ καψάλισμα των πουλιών από την συγκεντρωμένη ακτινοβολία που παράγεται στις εγκαταστάσεις Συγκέντρωσης Ηλιακής Ακτινοβολίας (Koncentrated Solar Power sites - KSP).

Ερωτηματολόγιο Ενδιαφερόμενων Μερών

*Required

Ερωτηματολόγιο

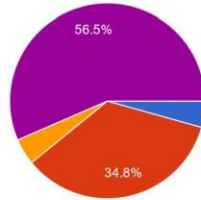
1. Ποια προβλήματα προκύπτουν συχνότερα στη διαδικασία του σχεδιασμού και της αδειοδότησης έργων ΑΠΕ; *

	Δεν ισχύει	Μέτρια σημαντικό	Πολύ σημαντικό
Ασάφεια απαιτήσεων	☐	☐	☐
Μη ικανοποιητική επιστημονική υποστήριξη των υπηρεσιών	☐	☐	☐
Ελλειπή ή μη αξιόπιστα πρωτογενή δεδομένα	☐	☐	☐
Ανεπαρκής διαβούλευση με κοινωνικούς εταίρους από την αρχή της διαδικασίας	☐	☐	☐
Άλλο (διευκρινίστε)	☐	☐	☐

Για την επιλογή "Άλλο", παραθέστε την απάντησή σας:

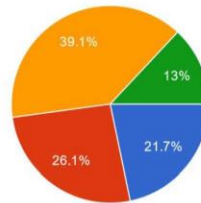
Your answer

6. Ποια είναι η άποψή σας για τη διαδικασία της Δέουσας Επιμέλειας (Due Diligence) και του Συστήματος Περιβαλλοντικού και Κοινωνικού Ελέγχου (Environmental and Social Management System) που εφαρμόζεται από τις τέσσερις ελληνικές συστημικές τράπεζες στη διαδικασία αξιολόγησης της δανειοδότησης επενδύσεων;

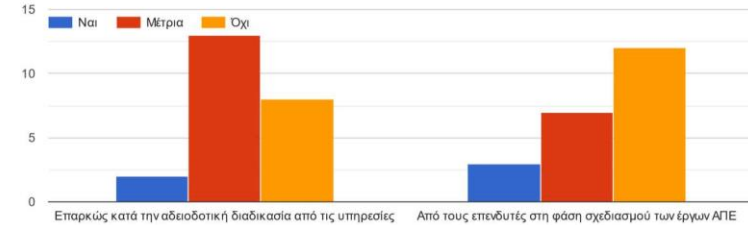
- Πολύ καλά και βοηθάει στην ουσιαστική αξιολόγηση της επένδυσης
- Χρήσιμο αλλά προσφέρει μέτρια βοήθεια. Χρειάζεται βελτίωση στην εφαρμογή
- Χρήσιμο αλλά όπως εφαρμόζεται δημιουργεί μόνον χρονικό και οικονομικό κόστος
- Δεν είναι χρήσιμο. Αυξάνει γραφειοκρατία και κόστος και θα έπρεπε να καταργηθεί.
- Δε γνωρίζω

7. Αποτελεί η αξιολόγηση σωρευτικών επιπτώσεων τυπικό στοιχείο της ΜΠΕ και της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης/ Δέουσας Εκτίμησης;

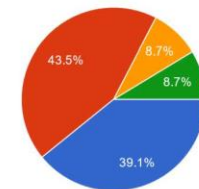

- Ναι
- Συνήθως
- Σπάνια
- Όχι

18. Η αξιολόγηση της στάσης των πολιτών και των φορέων τους εκτιμάται ότι αντιμετωπίζεται;

19. Η εκπόνηση και εφαρμογή ενός Σχεδίου Συμμετοχής Ενδιαφερόμενων Μερών (Stakeholder Engagement Plan) θα βοηθούσε στην καλύτερη επικοινωνία με τους πολίτες, τους φορείς τους και τις αδειοδοτούσες υπηρεσίες και θα άμβλυε τις κοινωνικές αντιδράσεις;

- Ναι σχεδόν πάντα
- Σε κάποιες περιπτώσεις
- Σπάνια ή καθόλου
- Δε γνωρίζω τι είναι το Σχέδιο Συμμετοχής Ενδιαφερόμενων Μερών

20. Γνωρίζετε για τεκμηριωμένα παραδείγματα case studies καλών πρακτικών σχετικά με τις ΑΠΕ και το Δίκτυο Natura 2000; (υπάρχει αντίγραφο ή κάποιος σύνδεσμος στο διαδίκτυο);

Στην παραπάνω ερώτηση δόθηκαν απαντήσεις από 14 ερωτώμενους:

1. ΟΧΙ
2. Δεν γνωρίζω
3. Όχι
4. -

Ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με Διαφύλιση
του περιβάλλοντος,
της κοινωνικής συναίνεσης,
και διατήρηση των περιοχών του δικτύου Natura 2000

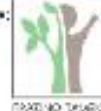
NEWS
letter

Institute for
Sustainable
Development

Χρηματοδότηση/επιχορήγηση:

The webinar will start in a few minutes (15.00 Athens time)

- **Giulia Carbone**, IUCN Deputy Director of the Global Business and Biodiversity Programme
- **Leon Bennun** The Biodiversity Consultancy Chief Scientist and lead author

Development of Renewable Energy Sources while ensuring the environment and social consensus, and conservation of the areas of the Natura 2000 Network

Project
Coordination

Project
Funding

THE
BIODIVERSITY
CONSULTANCY

Μετριασμός Επιπτώσεων στη Βιοποικιλότητα κατά την Ανάπτυξη Ηλιακών και Αιολικών Πηγών Ενέργειας

Οδηγίες για κατασκευαστές έργων

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ (IUCN)

Partnership for
nature and people

The Nature
Conservancy

Πρόλογος για την ελληνική έκδοση

Η παρούσα έκδοση αποτελεί την ακριβή μετάφραση των βιβλίων *Mitigating biodiversity impacts associated with solar and wind energy development: Guidelines for project developers* *Mitigating biodiversity impacts associated with solar and wind energy development: Synthesis and Key Messages* που εξέδωσε η IUCN (International Union for the Conservation of Nature) το 2021 σε συνεργασία με την TBC (The Biodiversity Consultancy).

Η ελληνική έκδοση πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος «Ανάπτυξη Ανανεώσιμων

Πηγών Ενέργειας, με παράλληλη διασφάλιση του περιβάλλοντος και της κοινωνικής συναίνεσης, και διατήρηση των περιοχών του Δικτύου Natura 2000» που υλοποιείται από το Ινστιτούτο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη/Institute for Sustainable Development του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου-EPLO, σε συνεργασία με την πλατφόρμα «ΣΥΓΚΛΙΣΕΙΣ» της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας World Human Forum, με την υποστήριξη και χρηματοδότηση του Πράσινου Ταμείου στο Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα «Φυσικό Περιβάλλον Και Καινοτόμες Δράσεις 2020» στον Άξονα 2: Έξυπνες Πόλεις.

Institute for
Sustainable
Development

Στα πλαίσια του προγράμματος, δημιουργήθηκε η πρωτοποριακή Ομάδα Διαλόγου με τη συμμετοχή φορέων του δημόσιου, συλλογικών φορέων του ιδιωτικού τομέα, και ΜΚΟ, με σκοπό την ανταλλαγή

εμπειριστικών απόψεων για τις ΑΠΕ και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, και την προσέγγιση κοινών θέσεων πάνω στο ζήτημα. Οι φορείς που συμμετείχαν στην Ομάδα Διαλόγου είναι:

Τεχνικός Σύμβουλος:

Η έκδοση πραγματοποιήθηκε με μέριμνα και επιμέλεια του Ινστιτούτου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη/Institute for Sustainable Development του EPLO βάσει της σχετικής συμφωνίας του Ινστιτούτου με την IUCN τον Μάιο του 2021, και βάσει της οποίας

τα πνευματικά δικαιώματα της ελληνικής έκδοσης αποδίδονται στο Ινστιτούτο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη/Institute for Sustainable Development του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου-EPLO.

Development of Renewable Energy Sources while ensuring the environment and social consensus, and conservation of the areas of the Natura 2000 Network

Project
Coordination

Institute for
Sustainable
Development

Project
Funding

GREEN FUND

Ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με διασφάλιση
του περιβάλλοντος,
της κοινωνικής συναίνεσης,
και διατήρηση των περιοχών του Δικτύου Natura 2000

NEWS
letter

Institute for
Sustainable
Development

Τεχνικός Σύμβουλος

Χρηματοδότηση προγράμματος

Σεπτέμβριος 2021

Ο 1^{ος} κύκλος του Διαλόγου για τις ΑΠΕ και το Περιβάλλον ολοκληρώνεται!

Το πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με παράλληλη διασφάλιση του περιβάλλοντος και της κοινωνικής συναίνεσης, και διατήρηση των περιοχών του Δικτύου Natura 2000» που υλοποιεί το Ινστιτούτο Αειφόρου Ανάπτυξης (Institute for Sustainable Development- ISD) της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαίου (European Public Law Organization- EPLO) σε συνεργασία με τις Συγκλίσεις ολοκληρώνεται στα τέλη Σεπτεμβρίου του 2021 με μια ημερίδα κλεισίματος του Προγράμματος που θα υλοποιηθεί στις εγκαταστάσεις του EPLO στην Πλάκα την **Πέμπτη 23 Σεπτεμβρίου, 11πμ-2μμ**.

Η συμμετοχή θα γίνει με φυσική παρουσία αλλά και απομακρυσμένα αν δεν είναι δυνατή η προσέλευση, σε ευθυγράμμιση με τα υγειονομικά πρωτόκολλα για την αποφυγή διασποράς της Covid19.

Η ημερίδα είναι ανοιχτή στο κοινό για παρακολούθηση μέσω του καναλιού του EPLO στο YouTube : <https://www.youtube.com/channel/UCvm90iMgbLnh40kMEFfwIQ>

Στο διάστημα που μεσολάβησε από την τελευταία συνάντηση της Ομάδας Διαλόγου:

- Ολοκληρώθηκε η μετάφραση του Οδηγού της IUCN "*Mitigating the biodiversity impacts associated with solar and wind energy development: Guidelines for project developers*"
- Ολοκληρώθηκε η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων με τις συνεντεύξεις των μελών της Ομάδας Διαλόγου, καθώς και των διαδικτυακών- Google forms ερωτηματολογίων
- Ολοκληρώθηκε η σύνθεση των συμπερασμάτων από την αποδελτίωση των ερωτηματολογίων
- Ετοιμάστηκε κείμενο με προτάσεις προς τις αρμόδιες αρχές όπως αυτές προκύπτουν από τα ερωτηματολόγια και τα συμπεράσματα των συναντήσεων της Ομάδας Διαλόγου.

Development of Renewable Energy Sources while
ensuring the environment and social consensus, and
conservation of the areas of the Natura 2000 Network

Project
Coordination

Institute for
Sustainable
Development

Project
Funding

GREEN FUND

<https://renewables-nature.blogspot.com/>

PMIs x PMI x papa x Survi x Strat x G. Yo x Έχει x ΕΠΙΔ x NBG x Η Αναδ x Ferr x EUFC x G trans x ANA x

https://renewables-nature.blogspot.com

Apps

Other bookmarks Reading list

Institute for Sustainable Development - EPLO

Instit Susta Deve

INSTITUTE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT - EPLO

VISIT PROFILE

Archive

Report Abuse

EPLO Institute for Sustainable Development

ΣΥΡΚ ΑΙΣ ΕΙΣ CONVERGENCES GREECE FORUM

Πρόγραμμα: Ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με παράλληλη διασφάλιση του Περιβάλλοντος, της Κοινωνικής Συναίνεσης και τη Διατήρηση των Περιοχών του Δικτύου Natura 2000

Χρηματοδότηση Τεχνικός Σύμβουλος: ΠΡΑΣΙΝΟ Ταμείο OIKOM

Το έργο αποσκοπεί στη δημιουργία μιας διευρυμένης ομάδας διαλόγου μεταξύ διοικητικών φορέων, τοπικής αυτοδιοίκησης, επενδυτών, περιβαλλοντικών οργανώσεων, τραπεζών και λοιπών ενδιαφερόμενων με θέμα την προσέγγιση κοινώς αποδεκτών αρχών και λύσεων σε σχέση με την ανάπτυξη των μορφών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στην Ελλάδα.

Μετάφραση και η έκδοση στα ελληνικά των δύο εκδόσεων της Διεθνούς Ένωσης για την Διατήρηση της Φύσης (IUCN)

October 03, 2021

Μια μεγάλη επιτυχία του προγράμματος αποτέλεσε η μετάφραση και η έκδοση στα ελληνικά των δύο εκδόσεων της Διεθνούς Ένωσης για την Διατήρηση της Φύσης (IUCN) στο πλαίσιο του Προγράμματος αναφορικά με τον «Μετριασμό των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα κατά την ανάπτυξη έργων ηλιακών και αιολικών πηγών». Η έκδοση έγινε δυνατή χάρη στη στήριξη του Πράσινου Ταμείου, και τις χορηγίες της ΔΕΗ Ανανεώσιμες και της Εθνικής Τράπεζας. Τα βιβλία υπάρχουν ηλεκτρονικά στην βιβλιοθήκη της IUCN με όλους τους συνδέσμους και και τις ηλεκτρονικές ...

Post a Comment

READ MORE

Development of Renewable Energy Sources while ensuring the environment and social consensus, and conservation of the areas of the Natura 2000 Network

Project
Coordination

Institute for
Sustainable
Development

Project
Funding

Themes processed by the Discussion Group in the project meetings

1. Collection and storage of **data**, access to them, use for licensing and impact assessment.
2. Measures to address and **mitigate** negative effects.
3. The **monitoring** of environmental conditions during construction and operation.
4. Scientific completeness and validity of **environmental monitoring reports** of RES projects.
5. **Planning and licensing** process / Impact assessment in accordance with the provisions of Directive 92/43.
6. RES **Spatial Plan**.

Conclusions and proposals emerging from the project

Προτάσεις που διατυπώθηκαν

A) Ενιαίο πληροφοριακό σύστημα απεικόνισης δεδομένων.

□ Απεικόνιση δεδομένων:

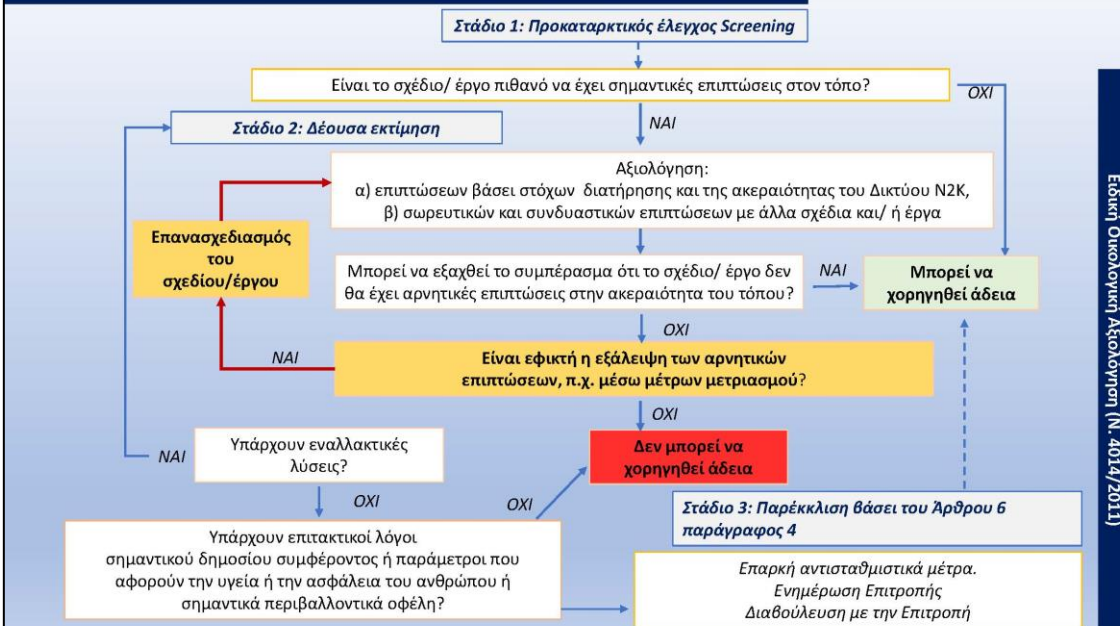
- Έργα (υφιστάμενα και προς αδειοδότηση)
- Προστατευόμενες περιοχές, προστατευτέα αντικείμενα (είδη, τύποι οικοτόπων), ζώνες αποκλεισμού, επίπεδο ευαισθησίας περιοχών, γεωμορφολογικά και τοπιολογικά στοιχεία, δεδομένα από προγράμματα παρακολούθησης ΜΚΟ

□ Εύχρηστο (user friendly) σύστημα προσπέλασης, οργάνωσης και απεικόνισης της πληροφορίας

□ Δυναμικό σύστημα που θα επικαιροποιείται συνεχώς

□ Δυνατότητες εξειδικευμένης αναζήτησης

Διαδικασία Δέουσας Εκτίμησης

Πηγή: EC Study on Article 6.3 permit procedure of Habitats Directive, Ecosystems LTD, 2013

Next Steps

1. Refine conclusions
2. Produce specific proposals for the improvement of
  - Legislation
  - Licencing and Operation Procedures
  - Monitoring
3. Develop training modules for
  - Regulators / Government Services
  - Developers and Operators
  - Local Authorities and Stakeholders
4. Continue the Dialogue in view of the completion of Spatial Plan

Thank you!

Institute for
Sustainable
Development

Spyros Kouvelis
Director

skouvelis@eplo.int

Development of Renewable Energy Sources while ensuring the environment and social consensus, and conservation of the areas of the Natura 2000 Network

Project
Coordination

Institute for
Sustainable
Development

Project
Funding

GREEN FUND